

MARCZIUS TIZENÖTÖDIKE

Hetfő

142. szám.

Pest, augusztus 28. 1848.

Nem kell táblabíró politika.

Előfizethető csak a kiadónál országúton Kúrowaldor házában, vidéken a k. postahivatalnál.

Előfizetési ár:

Julius elejétől kezdve fél évre Budapesten házhozordással 5 ft. Vidékre postán borítékban 6 ft.

Évnegyedre Budapesten 2 ft. 30 kr. vidékre postán 3 ft. 30 kr..

Egy hónapos elő fizetést csak helyben, s a hónap első napjától számítva 1 forintjával fogadunk el.

Hirdetésektől egy háromszor hasábozott sorért, vagy ennek helyéért 3 kr. peng. p. fiztetünk.

Pest aug. 28.

A követkamrai ülésben legelőször egy interpellatio történt, melyről az olvasó egy Györből Kelt s alább közölt levélből bővebb tudomást szerezhet.

Az interpellatióra s más ehhez rokon tényekre Kossuth a kamarától két három napnyi időt kért, mely alatt a ház ítéletét függeszse fel.

Ezután a ház általment a pénzügyi javaslat tárgyalására, mely különös érdekekkel nem birt.

A ház az alsóvidéki hírek miatt teljesen levetetett volt. —

Mi szánakoztunk azon rövidlátásu kamarán, mely a még csak majdan isten tudja kiállítandó katonákkal akarja megvenni az ellenséget, most midőn Jellachich Bécsből pártoltatva sebesen közelg! —

Rettenetesen elkéstünk. —

Elkéstünk akkor, midőn volt elég időnk, midőn István hercegnek teljes hatalom volt kezébe adva; midőn joga volt e férfúnak még a törvényeket is sanctionálni. . . .

Felhasználta-e a ministerium a sorsnak ezen kedvezését? Nem. Még kostolóból sem került ki ez úton egy kis törvényke.

Mit adjon még az ég ezen nemzetnek, hogy megmenthesse magát?

Adott elég időt készülni. A nádornak kezébe jutott minden hatalom. Ennél többet a legjobb szerencse sem adhat. Azt csak nem kíván-

hatjuk, hogy a földből tűz jöjjön ki, s a magyarok ellenségei megégjenek.

Felelő kormány! adj számot sáfárságodról.

Pest aug. 28.

A fővárosban, ministerialis, s nem ministerialis követek közt tökéletes leverettséggel uralkodik.

A hazája miatt rettegő magyar előtt e perczek irtózatossak. Ha két ember összejő, azzal köszönt egymásnak — kutyául vagyunk, oda vagyunk.

A képviselők háza? Ez egy haldokló test, sem vezére, sem akarata. Az ülések nem bírnak komolysággal. Mint ha minden meg volna zsi-badva. Mély álmom vesz körül, s el vagyunk kábulva mint a vándor, ki télen a pusztákon megfagy, s halál karjai közé eszméletlenül rogyik.

Megmondjuk-e olvasóinknak, mit ítélünk, mi véleményünk a képviselő házról? Olyannak képzeljük azt, mint egy vigjátékban láttuk, hol midőn egyszer az uraság elment hazulról, az inasoknak és szobalányoknak eszökbé jutott, urat, és ténsasszonyt játszani, felöltöztek, leültek a pamlagokba, üdvözlék egymást, az egyik kiment, s mint látogató jött be.

Bocsánat ha a hasonlatosság kiméletlen, de igaz, s hogy azzal a valót rajzoltuk le, szívünk mélyében meg vagyunk győződve.

Szomorú dolog, de úgy van. A mi parlamentumunk csak comediajáték, csak utánzás, csak parodiaja azon jeleneteknek, melyeket a külföldi ülésekről eddig a hirlapokban olvastunk.

Parlamentünk külsőleg hasonlított a külföld országgyűléseire, voltak indítványok, jelentések, osztályok, választmányok, általános és szakaszonkénti tárgyalások, s végre szavazat, de ez nálunk nem megyen komolyan.

Ott van például a nevelési törvény. Mennyi keserűséget okozott-e a háznak, s tárgyalás alatt a pártok, valamint a kormány minden taktikát felhasználta, a mivel csak külföldön élni szoktak, csak hogy a másutt a tactic alatt komoly valóság rejlik, nálunk pedig az egészben csak a felületességet, s az új dolgokon formákoni kapkodást láttuk. —

A ki az olvasó közül azt gondolja, hogy tudunk, hogy nagyitjuk a dolgokat, ám tessék itélni a tényekből.

Erre nézve jelen állításunk bebizonyítására két tény iránt tessék olvasóinkat figyelmetessé.

Először is a nevelési törvény, melyből egy pontot a ministerium cabinetéi kérdéséé tett, olyan

kérdésnek, mely ha elvetetik a ministerium nem meri továbbra a felelősséget vállalni, — és ugyan ezen ministerium hallgatóság bele egyezik, hogy ezen törvényjavaslat a felsőházban simpliciter elvetessék. — Tehát a rechthaberey vizsketege volt a ministeri kérdés, nem pedig a dolog maga melylyet egész kényelemmel egy más körben elvetetni engednek.

A kik a parlamenti élet gyakorlatait ismerik, megvallják, hogy nemzetkormánytól ennél csufosabban nem sértetett meg. Bolonddá tették a képviselő házat, hogy erőködtek az emberek meggyőződéseiket lenyűgözni, csak hogy a kormány szésszélyének eleget tehessenek, s ime comedia-dolog volt az egész.

A kik pedig ezen előadott tényt úgy vessik fel mint a sors megbecsülhetlen kedvezésétől nyert időnek kiszámított, s vétkes szándéku elparzarlását azok eszel egyszersmind a jelen ministeriumot teljesen elitelték.

A második, mire az olvasót figyelmeztetnünk kell az, hogy a mi eddig az országgyűlésen, az a megbízó levelek nagybani megvizsgálása után végbement egy ülés alatt megtörténhetett volna.

A ministeriumnak példátlan nagy többsége volt, oly kérdésben pedig mely a haza megmentésére szolgált, a ki ellent mondott volna, tán megkövezték volna.

Ha a ministerium még majushan belátta volna azt, mit mások ezerezen beláttak, hogy politikájok egész alapjában haszontalan papir fogyasztás, egy rendkívüli s háromnapos országgyűlés mindenben segített volna.

Kossuthnak egy beszéde, azon értelemben, melyben őt s politikai hitvallását a nemzet definiálta, képes lett volna egy nap alatt hatvan decretumot hozni. Katona, pénz, rendes és rendkívüli költségvetés, csak fel kellett volna olvasni, s meg lett volna. . . . Ezt a követkamra tagjai közül egy sem fogja tagadni.

A viták csak akkor kezdtek kinyulni, midőn a ministerium supponált, szabadelvűségéről a bőköpeny lehuzódván, sokan igen sokan várokozásokban megcsalalkoztak.

Midőn az olaszkérdés szőnyegre jött, a ház rettenetesen volt meglepetve, mindazonáltal kiűrité a keserű poharat. — Midőn a schwarczgelbről számosan azt kezdték tapasztalni, hogy a kormány olly argumentumokat állit fel, melyek ha egyszer elfogadtattak, a legerősb fegyverré válnak, ollyanná, melynek ereje alatt a legszabályosabb következetességgel a nemzetnek legfeljettebb kincseit oda kellend áldoznia, akkor a harcminczhat ellenzéki szavazat, daczára az intimidatio minden nemeinek száztizenhétre emelkedett.

Azok, kik ezen argumentumokat a többség fejébe bele disputálták, nem gondolták meg, hogy egyszer az engedés terére lépve, megállapodásról többé szó sem lehetend.

Az olaszügy tárgyalásakor a többségnek a német zászló s német comando eszök ágában sem volt. —

A swarczgelb tárgyalásakor azzal hitegeték magokat hogy ez utolsó concessio lesz. — És ime hogy állunk ma? A kamrában a statusadóságek elvállalása a pillanatban nem áll a lehetlenségök között. — Természetesen úgy érteve a dolgot, hogy azon felállított argumentumok a magok teljes épségükben tovább is fennmaradjanak. — Ha pedig ezen argumentumokat lerontjuk, akkor aztán előre bátran, új politikára kell lépünk, százszoros erő megfeszítéssel lehetlenségeket kellend legyőzünk, pótolnunk kell a négyhónapi rettenetes időpazarlást különben a leggyalázatosban fogunk elveszni.

A ministerium mindedig tergiversált, behunyta szemét midőn előtte mutatkoznak követelt politikájának eredményei, mint addig míg ma minden reményforrásából ki van fogyva, keresve sem kap semmit a mivel csak ámíthatná is magát.

Készületlenül, megcsalva elárulva ott vágyunk, kitéve a legnagyobb veszedelemnek.

És pedig hivatkozunk a fővárosi értelmes közönségre, de nem csak: hivatkozunk az utczai gyerkőcökre, ezek is tudták, hogy a mi új alkotmányunk, s ezzel mindazon elem mellyen ezen alkotmányosság nyugszik, csak addig marad békével míg Radezki Olaszországban győzni fog vagy legyőzötven a délnyugati részekből vissza fog jönni.

Ime épen így történik. Radezki győzött. Az ausztriai császár visszajött Bécsbe, s a bécsi középponti kormány megerősödött. —

Ezen utóbbi tény pedig a jelen ministerialis politika mellett a mi romlásunkkal egyértelmű. —

Ausztria nagy bajban volt, Bécsben egy parciadpart alakult s ez kiverte a városból a kormányt mellyről az emberek azt hitték hogy az csak isteni erővel dönthető meg.

A magyar, az alkalmat felhasználta, s neki ragtatott egy kis alkotmányos kalandkának. —

Mit tett ez alatt Auszria? Mörmogott magában, harapta ajkait s azt mondá; Hadd boldogozzák ki magukat ezek a jó emberek csak rajta parlamenteskedjenek, vigyék egy darabig a pénz és hadügyi tárczát vagy ha tetszik szakadjanak külön, majd visszajönnék ők még eszök nélkül is.

Igy beszélünk mi a Horvátokról? Azt mondtuk. Brosszúk őket ha akarnak magokra. Nem tarthatják fel magokat vissza fognak jönni.

Tanuljunk a két nemzet sorsából.

A horvátok ellenünkben azon politikát követék, mellyet mi az országnak Austria ellenében folyvást ajánlattunk. Készülnünk kellett volna, s fegyverkezni. Az utolsó cigánykovácsnak is csak fegyvert lett volna szabad kalapálni.

Kétségbeesett helyzetünkől láthatjuk, melylyik volt jobb politika.

A kis Horvátország ellenünk támadólag lép fel Jellasics közleg. Az alsótáborban lehetőségekről ez uttal köteleességünk hozza magával hallgatni — és mi? mi a minduntalan hetvenkedő vitéz nemzet, a hírek jöttére elrémülve vagyunk, s mit tudunk tenni Bécsbe futunk! könnyörögni menekvésért!

Bécsbe futunk kérni az osztrákat, hogy szentesített törvényeinket ne engedje megtörteni.

Bécs alkut fog előterjeszteni. A pontokat ismerjük. Statusadóság. Had és pénz ügy Horvátország elvesztése. Ezek a minimum. Ezen alól Austria tán szóba sem áll. —

Itthon a rettenetes argumentumok fel vannak állítva. Itt a fatalis alternativa az engedés, vagy áttérés a forradalmi politikára. —

És mi tán engedni fogunk. — Ha az oppositio utolsó erejét megfeszíti, s elmondja rövid szabadságunk hatyú dalát — a jobb oldal azt fogja felelni, önöknek igazságok van — de már késő. —

Itt van a ministerium politikájának gyümölcse. Engedünk kell ismét. És engedünk ismét és ismét, mert azon utra sodortattunk honnan hincsvissza térés a hányat lépünk, annyi ajtót zárunk be magunk után. Auszria soha sem fog engedéseinkkel megelegedve lenni, fog az még rajtunk ezer szálat találni, s akkor, hogy azt gyökerestől kihuzza, nem is lesz szüksége, hogy minket megkérdezzen. —

Gondja lesz rá különösen, hogy e nemzetnek többé se kedve se lehetése ne lehessen, hogy egykor ha tán Auszria a marcziusi helyzethez hasonló körülmények közé jutna, ismét eljatszik ezt a mostani alkotmányosdít. —

Kossut azt mondta a mai ülésben, három napig várjunk —

A ki így beszél nem ismeri a németet. Nem fognak alternatívákra az utolsó perzig, mellytán előbb bekövetkezik mint gondoljuk, egyenesen felelni.

Makvirágok.

Egyszer volt hol nem volt, még az operenczián is túl volt egy üst, melly oly nagy volt, hogy a benne dolgozó mesterlegények közül — kik pedig 30-an valának — egyik sem hallá a másik kalapácsának hangját.

Ezen üsthöz méltán hasonlítható volt a főrendek mai ülése, mellyben egyik tag opern-guckeren által azon felfedezést vélte tenni, hogy a terem vele szembelevő szögletében valami mozog, melly főrend is lehet.

Valóban az üléstartásra megkivántató szabály-

szerű 50 tagszámnak 30-ra leszállítása ugyan-csak meglátszott.

A mai ülés valóban hasonló volt egy romlásnak indult temetőhöz, mellynek sírköveit részint hanyagság, részint az idő viharai letördölték, elpusztították. A szószerk, mint valamely elhagyott sírbolt tűnt fel, melly nyitva áll, de mindenki által kerültetik, s felette az elnök, mint a halál angyala ült csengetyűvel jobbján, mellynek hangját még föl nem hallá, mellynek megkondulása alkalmasint az utolsó ítélet napját fogja hirdetni.

Egyébiránt mi csak örvezdünk, ha a főrendek mentál ritkábban, s mentál kevesebben jelennek meg; mert ebből következtethetjük, hogy ők magok is meg vannak győződve az élet hijábalóságairól.

Az ülés fél 11-re megkezdett a jegyzőkönyv hitelesítésével, mellyben írva van a ministeriumnak azon büne, hogy a nevelés ügyét — mellyet a képviselő teremben cabinet-kérdéssé tett — 50 egyén által — kiknek tetszik magokat törvényhozótestületül felállítani, s kiket ilyenek gyánánt elűrni ez ország elég gyáva — simpliciter félrevetetni a nélkül, hogy csak fogfájásról is panaszkodnák.

Azt mondja talán a ministerium, hogy épp az által akarta megmutatni, milly kevés fontosságot helyez eme mazeumi senatusra, hogy míg a képviselők ítéletétől életét függeszté fel, addig a főrendek határozatáért, de csak egy jó szót sem ad.

Mi elfogadnók ezen állítást, ha meg volnánk győződve, hogy ministerium ehez aztán következetes is maradván a méltóság határozatot a d acta teszi, s a képviselők végzéséhez tartja magát — nem azért mintha ez utolsó valami győnyörőséges dolgot foglalna magában, hanem azért, mert 15 millió ember képviselőinek határozatát 50 egyén vetojától felfüggeszteni a legnagyobb absurdum lenne: de tudjuk és ösmerjük azt a ministerialis erélyességet, melly félfont féllénkségből és félfont képtelenségből kotyolt mixtum compositum valami.

Hitelesítettven a jegyzőkönyv, felolvasattatott a had és pénzügyi képviselői törvényjavaslat, s comitőbe küldetett.

Mire való az a comitée?

Nem monhatták volna rá: igen jöhet mindjárt? mert azzal csak nem fogják elámitani magokat, hogy a hon velők életkérdései felett alkudozni fog?

Bizony jobb lesz, ha közelebből az elnök által jelenteni fogják a háznak, hogy mind a táborba kívánnak menni; menjenek aztán bár Afganistánba is vagy legalább sokkal okosabb lesz azt a 30 számot ismét reducalni még pedig egyre t. i. az elnökre, ki néha pour s' amuser tarthatna egy egy ülést, s a végzést minden elmentmondás nélkül mondhatná ki. Mi szívünkől kívánjuk Májlát Györgynek azon dicsőséget, hogy legyen az utolsó főrendi elnök; sőt időről időre felhivandjuk honi regényiróink figyelmét, hogy nevét illyozimú munkával örökítsék: A főrendi vadon utolsó Mohicánja történeti regény 12 kötetben.

„Más tárgy nem lévén az ülést bezárom!“ ezt mondá ő, és kétszer sem kelle mondania.

Széchényi ministert a hágosókon találtuk veres
szakját hona alatt vive.

Éppen elégedett képet csinált, midőn valaki
par pure galanterie fejét egy unalmas
visite-re szánván, a kapustól figyelmeztetik, hogy
sind grad jezt ausg' fahren.

Csornátoni.

A követkamarában egy interpellatio történt
a tényről e következő levélből kiviláglik.

Szerkesztő!

Győr, aug. 24.

Ma itten nagy kamissán fekvő Miklós Huszár
regimentből Csáry Pista nevezetű közvitész a
városi határságnál mint szökevény önmagát
azért jelentette fel, hogy a főtisztei a közle-
génységet ha útközetre kerülének vagy hor-
vátok vagy ráczok ellen, vaklövessel való tüze-
lésre akarnák bírni, vagy a magyarok ellen for-
ditani. —

Ezen közvitész a városi tanácsnál a föladást
megtette — és a ministeriumhoz való följelen-
tésre az itteni város kapitánya által lekísértetik —
mit adott fel ezen tanácsnál, én nem tudom, de jó
lesz ezen föladást figyelemmel lent kísérni, hogy
ezen föladás el ne hallgattassék és ezen föladó-
nak bejara ne legyen, és a dolog mibőléte meg-
vizsgáltassék — ezen legény azt mondá, hogy
többen mint 75-en vagynak, kik összebeszéltek
a dolgot feladni — és nagy nehezen sikerült is
néki az eljövés — és hogy ezen regimentnél lé-
vő tisztek közül kevesen volnának magyar érzel-
műek, legkivált a főbkek közül — a legénység
azonban nagyobb részén (ha az vak engedelmességgel le nem bilincselteték), mind magyar,
és igen fájna nekik, ha az előjöhété alkalommal
véreik ellen kelléné fegyvereiket használni. Ha
igaz ezen legény föladása, akkor méltó gyanu
lehet a tisztekre, és a legénységet a magyar
constitutióra Pozsonyban letett esküjük ellen
ellenünk használnának. —

Én többed magammal beszéltem azon Csáry
Pista magyar huszárral, a kinek tisztei ellen való
bepanaszolhatás végett mint szökevény kell a
ministeriumhoz jutni. Azért ezen legény a bün-
tetés helyett inkább jutalmat érdemelne a hazá-
tól, mert a föladását tudja igazolni. Ezt tudomá-
sul közli

a szerkesztőségnek polgártársa

Horváth János.

Utóirat.

Ezen közvitész 25-ikén gözössel az itteni vá-
ros kapitányai Purgli Pál úrral még le Péstre. —
Ez valóság és nem kőszá híj.

Eddig a levél. Utótudósításul megirhatjuk,
hogy e derék, s magát feláldozó becsületes hon-
fitársunk megérkezett Pestre. Elment Batthyáni-
hoz, hol rendkívül hűdégen fogadtatott s Mészá-
roshoz utasitatott.

Mészáros először kihallgatási órát rendelt, de
nem tartotta meg.

Másodszor is lett rendelkezés, hol a derék
vitész kihallgatván feleletül egy kis német czé-
dulát kapott, mellynek következtében a haza
ügyében fontos felfedező börtönbe vettetett.

Tessék a hazának ítélni.

A ministerium a tény igazságát a mai ülés-
ben nem tagadta.

Ó-verbászi tábor aug. 24. 1848.

Szerkesztő!

Volt időm, de kellett is 19-ik óta, hogy mér-
sékelt hangon írjam e sorokat, — azóta jobban
kezdem átlátni ön folytonos kifakadásainak hé-
lyességét.

Méltán el lehet mondani, hogy f. hó 19-kén a
hegy egeret szűlt.

Holnapokig tartó megfeszített készültek után
még várható bizonyosabbat a haza, mint siker-
dés győzedelmet.

Ez kecsgetett bennünket, gr. Károlyi István,
és Bernát Lajos őrnagyok zászlóik alatti pest-
megyei nemzetőröket.

S bár ezekben a legnagyobb rész roszul ké-
szült s gyenge fegyverül használható kaszákkal
volt ellátva, az egész tömeg gyakorlatlan a fegy-
verben, szokatlan a csatához: mind ezek mellett
elég elszántsággal, készséggel csatázni is, ha
kell, indultunk 18-kán este felé a sz. tamási ha-
tárba 6 ágyú és b. Bakonyi vezérlete alatti két
századbeli Sándor ezredbeli gyalog katonaság
után, melly kitűnő kösiséggel s elszántan har-
czolt a sánczoknál.

Az éjszakát kün a sz. tamási határban töltvén,
reggel lassú lépésben haladtunk előre, — gr. Ká-
rolyi zászlója után Bernáthé állapodván meg.

Ekkor Fakk generalis gyalog gr. Károlyi zász-
lójához jött, a gróf lovára ülven elnyargalt meg-
szemlélni a dolgok mikénti állását.

Visszajöttök az ő indítványára, de leginkább
a tisztalobbi magyar, s élett hántjéért feldőzöni
kész gr. Károlyi István felszólítására 81 önkény-
tesek ajánkoztunk jóval előre nyomulni, elhatá-
rozva, ha kell a sánczokhoz menni a rendes ka-
tonaság segítségére; — kik előre egy pár száz
lépésre nyomulván, a két zászlóalj addig helyet
változtatott, gr. Károlyi zászlóalja hátra vonult,
Bernáthé pedig előre. —

Az első zászlóaljból alakult önkénytes kis
csapat a Sándor-gyalogezredbeli gyalogsághoz
akart csatlakozni; de az mondatván, hogy mint
tanulatlanok a rendes katonaságot könnyen za-
varba hozhatnák, s jó szándékok mellett árthatnak
inkább, mint használnának: feltételéről oklélt, s
hasztalanul éltét kockáztatni a veszedelmes he-
lyen nem akarván, a hátra hagyott zászlóaljhoz
visszatért. —

Mind a két zászlóalji őrsereg, — bár változ-
tatva s kikeresett lapályos helyeken történt meg-
állapodása közben mindig körülötte, hol előtte hol
utána hallottak le az ágyúgolyók, és hogy sen-

ki legkisebbé sem sebesült meg általok, csak is-
ten csudája s jutalma a bátorságnak, — bár ma-
ga után a körülé sebesülendők számára rendelt
koczkát jönni, időnként pedig keményen sebesült
katonákkal több koczkát visszamenul látott: ki-
rendelt állását, hol sem ellenséget nem támadha-
tott, sem magát nem védheté, rendben elég bátran
megtartotta.

Lehet-e ennél többet kívánni illy körülmé-
nyek között a nemzetőrségtől?

Dél felé kezdett lankadni az ágyúzás, déltájban
megszűnt, és mind ekkoráig a dolgok mikénti
állásáról semmi tudósítást, semmi rendeletet nem
kaptak zászlóaljunk. Délután egy kisszámú ön-
kénytescsapatot láttunk előre nyomulni.

Ezután nem sokára az uton fel s alá járás-
kelés kezdett a sorkatonaság és egyénei között
beállni, később megfoghatatlan sűrűlödés, —
utóbb két óra felé az ágyú-koczkát láttuk sebes
vágatva visszajönni, a kocsisokat — lovaikat kard-
lapozva és a tüzereket rémülve halljuk lármazni,
nur retiriren, retiriren! wir haben keine munition!
s ezen ágyúkocsi a megrémült nép feltar-
toztatására ezt felszólni meg is állottak, — hal-
lottuk lármazni a sorkatonaságból, hogy a ráczok
kitörték a sánczból, a mint hogy ugy is történt.
Ezket látva, hallva, mi természetesebb, minthogy
a hátrább álló s így a futamodóknak már nagyobb
tömegét látó gr. Károlyi zászlóalji nemzetőrség-
nek nagy része megrémülve feltartóztatlanul
futásnak indult?

De ha tekintetbe vesszük mind az eddig elő-
sorolt körülményeket, mellyek jól kiszámítottak
lehetők nemzetiőrségünk bátorsága kizsákmá-
nyolására is: akkor igazságtalan lenne mind az,
ki a megrémülésért, futásért gunyolja, szemre-
hányással illeti az első zászlóalji nemzetőrséget.
A második Bernát Lajos őrnagysága alatti előb-
re álló zászlóaljnak kis része szaladt meg, — a
nagy rész rendben vonult vissza a verbászi tá-
borba. —

A történeteknek ez őszinte s hű rajzával tar-
tozom az igazságnak, tartozom ezen felül Pest
megye nemzetőrsége becsületének.

Ha hallaná ön ezen sokféle egyes panaszt,
vádát a rendes katonaság alsóbb és felsőbbrendű
egyéneitől, — hallaná azon eseteket, mellyek a
a különböző ostrom-pontokon egyenként okozák
az őszves gyalázatos visszavonulást — vesztesé-
get, — hallaná a táborokban általánosan nyilatkozó
közvéleményt: — nem csudálkoznék ön azon le-
vertségen, bosszún, szegény-fájdalmon, melly
mindnyájunk kebét áthangolja. —

Egy láthatatlan szellem játszát itt a főszere-
pét, működését olly kiszámítottan irányzá, hogy
a külszin legyen meg valóság nélkül, — legyen
nagy durongtatás, pufogtatás czéltalanul, — le-
gyen ijedés, rémülés, sebesültek, halottak, —
legyen minden, mi a formát kiegészíti, — csak
siker ne, a cél elérve ne legyen. —

Mi okozza, hogy mind ezek a magyar nemzet
akarata ellenére, méltó bosszújára, gyalázatjára
igy történetek? magyarázza meg ön, mint kutató
ember, — vagy talán a felizgatott hazafi kedélyt
akarják kifárasztani, s czélul tüzetett ki egyez-
kedni a rabló csoporttal? —

Több ezren jövének ide, de nem azért, hogy bucsut járassanak velünk, nem azért, hogy elhagyva családi boldog köreinket s mindenünket, hazánknak legkisebbet sem használva éltünk — ópságunkat a gazságnak áldozzuk fel, — nem azért, hogy az állodalom és a magunk idejét — pénzét vesztessük hasztalanul, — s ezeken felül minél többen segítsünk szegény-nyalázatot hozni hazánkra s ön fejünkre. —

Számoljuk az órát a napot 19-ik órá, s ezt ne csudálja ön, mert bár sokan vagyunk itt kézszer minden áldozatra kedves hazánkért; de ámitások — cselszövények által nem akarjuk magunkat félrevezettetni, elaltatni. —

Igaz, hogy jó fegyverrel ellátott, hosszabb ideig begyakorolt, nagyobb fegyelem alatt álló önkényes nemzetörség ide hozatala célirányosabb, véle sokkal többet lehet tenni: de ha a dolgok fővezérlete, a végrehajtás ezután is hűtlen kezekre bízatik; a siker kevés, a szegény teljes leend akkor is, — s hazánk és véle a magunk sorsát csak sirathatjuk, a nélkül, hogy rajtok segíthetnénk.

Egy kapitány.

A táborból augusztus 20-án 1848.

Tegnap rettenetes napunk volt; az általános megtámadás 19-re volt határozva és meg is kezdett; mi, egy zászlóalj honvéd és egy divisio huszár 3 ágyúval Turia alá vonultunk, a tul részén Kolovrát paracsa alatt 1 zászlóalj honvéd, ugyanannyi Ferencz-Károl és 1 divisio huszár a tul oldalon; így Sz. Tamás, Földvár sat. Éjféltkor a táborbul kiindultunk, 6 órakor a csatatérre érkezünk, hol reggelire hat fontos golyókkal vártak. Lón iszonyu pusztítás, az ágyú és puskagolyók fejünk felett, lábaink közt fűtült, így nyomultunk a falu alá, hol a csatornára a hid vala felállítandó, de elágyúztattak onnan is.

A legveszettebb tűzbe állottunk — midőn Kolovrát tulról hallgatni kezd — mi másfél óráig ágyúztunk, és Kolovrát még mindig hallgatott. Képzelheted az érzést, midőn kezdtük átlátni, hogy ő visszaverettetett.

Balról mellettem álló hadnagyomnak kardját sodorta el az ágyúgolyó, s épp azon pillanathban a jobbra mellettem levőt mellben találván, az iszonyut halt. —

Ráday Gidának a csákó rozsját feldzeugostól sodorta el a golyó, a fiú pompásan viselé magát, csak mosolygott. — Általában a pesti önkényes-

zászlóalj közt az én századom volt legstürbben üdvözelve az ellenség forró tisztetével, a lövések löbnyire ránk és felénk irányoztatván.

Mint emlitem Kolovrát visszaverettetett, s most minden erő ellenünk — három felől kezdék az ágyúzást, ekkor a tűzesség összeszedi magát és kezdé a visszavonulást, a huszárok követik, és csak hamar lövonalon tul voltak, a honvédek is visszavonulásra parancsolák, s így mi pestiek maradtunk utósok a sétatéren, de csak hamar félszázadokra osztva golyók kíséretében mi is elhagytuk a csatatér. A pesti fiúk dicsőben viselték magokat; a napi parancsban meg is dicsérvék. Sz. Tamásnál volt a legnagyobb, de szinte szerencsétlen ütközet, ott is vesztettünk. Összesen 42 köztívész esett el, hét tiszt, köztük ismerős Fiáth főhadnagy, 15 embert és egy tisztet az Alexandertől elfogtak — tömérdek sebesültek és csonkultak. Gyászos nap volt biz az! huszonhárom órát voltunk talpon éhen és szomjan — még pedig 11 órát marschon, öt óráig tűzben, egy nap alatt, ez nem csekély.

Isten veled, még egy illy nap, s nehezen látjuk többé egymást. —

U. i. a hivatalos értesítésből e pillanatban hallottam, hogy a tegnapi csatában 211 sebesült és halott van.

H I R D E T É S E K.

(2-3)

Négy világos pej herélt kocsilovak gr. Bánfi ménéséből eladók, láthatni a Zrinyi-fogadóban, s értekezhetni 19. 20. sz. alatti szobában reggeli tíz óráig.

(8-10)

Oszyvald testvérek

a Jóseftéren

nemzetörök számára ajánlják a következő feltűnő jutányos áron kész czikkeiket, mint:

Lovas- és gyalogkard alpaccafém és aczélból.

Lószerszámra való berítványok alpaccából,

Gombok ezüst-, alpacca- és vegyitékből.

Czimerek, lótakaró, csákó, és töltéstárczára való, ezüst és alpaccából.

Gyalog- vagy lovasságnak való töltéstárczák, kardszíjak.

Derékkötők, dőf- és vágszurony- hüvelyekkel.

Gőzhajók járása.

A. A Dunán.

Pestről Bécsbe naponki reggeli 6 órakor, Győrreli közlekedéssel.

B. A Tiszán.

Szolnokról Szegedre, Tittelbe és Zimonyba, Pesttel kapcsolatban: minden kedden. Szegedre: minden szordán és szombaton.

Tokajra: minden csütörtökön.

Szegedről Szolnokra: minden hétfőn, csütörtökön és szombaton.

Zimonyba: minden szordán.

Zimonyból Tittelbe, Szegedre és Szolnokra: minden csütörtökön.

Tokajból Szolnokra: minden vasárnap.

Indulási idő Szolnok, Tokaj és Szegedről: reggeli óra.

Minden kedden indul egy vontatógőzös Szegedről Zimonyba, és minden pénteken Zimonyból Szegedre.

Az első cs. kir. szab. duna-gőzhajózási társaság főügynöksége.

Magyar közp. vasút.

Naponkinti indulások 1848-dik Majus 20-tól Augusztus végeig.

A t. cz. utazók kéretnek, sziveskedjenek legalább egy negyed órával az elindulás előtt a pályaudvarában megjelenni.

Pestről Szolnok felé személyvonat reggeli 6 órakor.

„ „ Tehervonat déliben 11 ó. 45 p.

„ „ személyvonat délután 2 óra.

Szolnokról Pestre. Tehervonat reggeli 3 óra 45 percz.

„ „ Személyvonat reggeli 6 óra

25 perczkor.

„ „ Személyvonat délután 2 óra

15 perczkor.

Pestről Váczfélé reggel 6 óra 30 percz.

„ „ délután 2 óra 30 „

„ „ „ 5 „ 30 „

Váczfől Pestfélé reggel 8 órakor

„ „ délután 4 „

„ „ „ 7 „

A magyar központi vasút igazgatósága által.

Megjelenik e lap **MINDEN ESTE**. Előfizethetni e lapra Pesten a Lukács László nyomdájában (Országuton Kunewalder-házban). — A vidéken a postahivataloknál. **EGYES SZÁM** ára 3 kr. pp.

Felölös szerkesztő Pálfi Albert. — Nyomatja és kiadja Lukács László. Országut, Kunewalder-ház.